

Sint-Catharinadal Oosterhout

Tekst: Hans van der Prijt Foto's: Wim Vermeeren

Ongetwijfeld een van de boeiendste Open Dagen van de laatste jaren. In Oosterhout en wijde omtrek gist de nieuwsgierigheid al maandenlang het vat uit. Wat gebeurt er toch allemaal op in en rond het klooster Sint-Catharinadal? Wat is er al gebeurd en wat gaat er nog gebeuren? Gaan ze daar nou echt wijn verbouwen? Zouden we al een keertje mogen kijken?

Voor we verder gaan eerst in de agenda noteren:

26 SEPTEMBER: OPEN DAG SINT-CATHARINADAL.

AANMELDEN:

www.eventbrite.nl/e/tickets-open-dag-sint-catharinadal-2015-17637567439
Geheel gratis is!!

EEN KLEIN SLOKJE GESCHIEDENIS

Om de kloostergemeenschap van de zusters Norbertinessen van Sint-Catharinadal te laten voortbestaan, moest er iets gebeuren. De gemeenschap bestaat al onafgebroken vanaf 1271 en woont vanaf 1647 in het klooster aan de Oosterhoutse Kloosterdreef. Het maakt deel uit van de zogenaamde Heilige Driehoek. Het oudste gedeelte ervan is een rijksmonument dat dateert uit de 15e en 16e eeuw. Het eeuwenoude slotje is zonder twijfel het mooiste en indrukwekkendste gebouw van Oosterhout. Na indringende gesprekken met elkaar en adviseurs hebben de zusters besloten het culturele en religieuze erfgoed van Sint-Catharinadal te behouden en te vitaliseren. De indrukwekkende geschiedenis van 744 jaar zal wat de zusters betreft ook in onze eeuw bewaard blijven en doorgetrokken worden.

Open Dag op

DAT SMAAKT NAAR MEER!

Als je niet stevig in je schoenen staat, kun je beter maar even gaan zitten wanneer je leest, hoort en ziet welke plannen al gerealiseerd zijn en wat er nog in het vat zit. In december 2014 kondigden de zusters aan een wijngaard en grote moestuin aan te leggen en bouwplannen te ontwikkelen. Het meest zichtbaar is het resultaat van de inspanningen voor wijngaard en moestuin. Een Herculische klus.

DE WIJNGAARD

In ruim een half jaar begonnen de drieste plannen vorm te krijgen. Overleg rond de tafel en werk achter de computer laten we even buiten beschouwing. Terwijl de bomen nog kaal waren en de ijsheiligen op de loer lagen, werd op de 7,5 hectare hard gewerkt. Archeologisch bodemonderzoek werd verricht en de grond geschikt gemaakt, want de zusters Norbertinessen gaan voor absolute topwijnen! Eerst kwamen de planters van de wijnstokken, vervolgens de mannen die de in totaal 250 kilometer lange bedrading spanden om de druiven te leiden. Algemeen gehoorde vraag: kunnen hier dan wijndruiven groeien? Ja! Maar, het moeten vroeg rijpende soorten zijn, vanwege onze noordelijke

ligging met een gematigd, eerder koel semi-continentaal klimaat, de zeer vlakke bodem met diepe zandgrond en de vrij hoge grondwaterstand. Dus: een maximale aroma-opbouw en rijpheid in betrekkelijk korte groeiperiode. Voor de weetgierige wijnneuzen: op de Open Dag lopen deskundigen rond die u het naadje van de druif kunnen vertellen.

IS HET GROOT?

In mei gingen de 35.300 stokken de grond in. Daarmee krijgt Sint-Catharinadal een van de grootste wijngaarden van Nederland. De productie van rosé en fruitige rode wijn is uniek. De totale wijnproductie van oogst tot in de fles zal uitgevoerd worden op het domein van Sint-Catharinadal. De eerste 'bruikbare' oogst wordt in 2018 verwacht. Moeilijk nu al te zeggen hoeveel flessen dat gaat opleveren. De eerste 250 zijn trouwens al verkocht. Vijf jaar later moet de oogst voldoende zijn voor ongeveer 50.000 flessen. Verkoop voornamelijk in de eigen winkel en in enkele horecagelegenheden. In ieder geval zal het op de Open Dag op 26 september een indrukwekkend aanblik zijn, die groene zee van duizenden en duizenden druivenstokken rondom die prachtige eeuwenoude gebouwen.

MOESTUIN, KRUIDENTUIN, FRUITTEELT EN BIJENSTAL

De moestuin is in ontwikkeling. Op de foto prijkt zuster Godelieve al trots tussen de bonen. De paprika's bloeien volop, de leifruitbomen staan behaag-

Een droom wordt langzaam werkelijkheid!

Unieke gelegenheid om dynamische ontwikkelingen op eeuwenoud kloosterdomein te zien

Sint-Catharinadal

lijk beschut door de kloostermuur in de zon. De oogst zal bijbels groot zijn, zodat er meer dan voldoende voor de zusters is. De bedoeling is om de oogst deels te verkopen in de eigen winkel en te gebruiken bij de gerechten in de kloostertaveerne. Oosterhoutse horecaondernemers gaan de groenten vanaf volgend jaar op het menu zetten. De eerste bijenvolken zijn al in de kloosterkassen ingetreden. De honing gaat straks ook als kloosterproduct naar de winkel.

SINT-CATHARINADAL EN DE PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ

Het is duidelijk: er wacht veel werk. Zowel binnen de wijngaard als in andere projecten (moes- en kruidentuin, werkzaamheden in het logeershuis, bediening in de taveerne) is er werkgelegenheid voor mensen met een beperking of met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarover zijn afspraken gemaakt met Amarant en !GO voor mensenwerk. In maart is een samenwerkingsovereenkomst met !GO getekend. Ook in dit opzicht levert het klooster een bijdrage aan de 'maatschappelijke verankering'. Voor bediening in de winkel hebben zich al vrijwilligers aangemeld. De aard van deze activiteiten is niet van dien aard dat er veel behoefte is aan professionele fulltimers.

BOUWPLANNEN

Oosterhoutse architect Pascal Grosfeld heeft plannen ontwikkeld voor het wijnhuis. Onder het dak van de

voormalige koeienstal bevinden zich straks een taveerne, de wijnopslag, het proeflokaal en een congresruimte. De carport wordt winkel, niet alleen voor de verkoop van wijn, maar ook voor producten uit de tuin, honing en producten uit het kunstatelier van het klooster. Verder zijn er contacten met de pas geopende kaasmakerij, annex winkel De Driehoek in de voormalige kalfjesstal van de Benedictijnerabdij aan den andere kant van de Hoogstraat. Maar het klooster vergeet zijn spirituele taak ten aanzien van de mensheid niet. Omdat er veel behoefte blijkt om in een religieuze gemeenschap tot bezinning te komen zal het bestaande logeershuis in het klooster worden uitgebreid en gemoderniseerd. Voor deze verbouwing heeft de Konfrentie Nederlandse Religieuzen financiële steun toegezegd.

RUST EN BEZINNING

Bij het ontwerpen van de nieuwe infrastructuur in verband met het zaaien, maaien, oogsten en plegen van onderhoud met gebruik van machines is rekening gehouden met het slotgedeelte van het klooster. Het materieel dat nodig is voor de bewerking van het land wordt opgeborgen in de nieuw te bouwen schuur. Hij komt op de plaats van de oude kippenhuur en het in onbruik geraakte zwembad, aan de achterzijde van het klooster. De personeelsvoorziening en een expositieruimte worden ondergebracht in het schooltje dat gebouwd is in de Napoleontische tijd. Op alle mogelijke

manieren is bij de planning voorkomen dat de privacy van de kloosterlingen en de sfeer van rust en bezinning op het kloosterrein zelf in gevaar komen. Daarmee is ook rekening gehouden aan de voorzijde van het klooster. Wijnhuis en logeershuis zijn vlak bij elkaar gesitueerd aan de hoofdingang. Het logeershuis heeft een eigen voordeur, zodat gasten niet voortdurend door het klooster in en uit hoeven te gaan.

WIE ZAL DAT BETALEN?

"Dat kost wel drie kwartjes!" zei mijn moeder vroeger ironisch als ze vermoedde dat het een dure zaak zou worden. De kosten voor al die activiteiten zijn natuurlijk niet gering, te meer omdat de wijnranken pas over vier jaar hun eerste financiële vruchten afwerpen. Na drie tot vier jaar is de wijngaard volwassen. De grootste investeringen vinden de eerste jaren plaats. De bezoekers op de Open Dag in september zal het duidelijk zijn dat de aanleg van de wijngaard met bijbehorende gebouwen, de realisering van het logeershuis en andere ingrepen een aanzienlijk financiële investering vergen. De zusters hebben de plannen die tot dusver zijn gerealiseerd voorgefinancierd. In het kader van de Erfgoedfabriek is voor de totale financiering een aanvraag ingediend bij de provincie Noord-Brabant. Commissaris van de Koning van Noord-Brabant, Wim van de Donk, heeft al verschillende privé-ontvangsten op Sint-Catharinadal genoten.

Open Dag

Het is duidelijk dat de Open Dag op zaterdag 26 september een unieke gelegenheid is om te zien en te horen wat er allemaal op Sint-Catharinadal gebeurt. Zowel het oude Slotje (waarvan het oudste gedeelte uit 1400 dateert) als de rest van het domein, inclusief wijngaard en moestuinen zijn te bezichtigen.

Overall zullen deskundigen toelichting geven en vragen beantwoorden. De zusters vertellen hun verhaal van verbinden, vertrouwen, verwachten, verrassen. Een ontmoetingsdag met gratis toegang waarbij de gasten gevraagd wordt aan te geven of zij zich als vrijwilliger willen verbinden met het klooster en de manier waarop zij daar invulling aan willen geven.

Het wordt vooral ook een gezellige dag met rondleidingen door het Rijksmonument met stands verspreid over het domein waar uitleg gegeven wordt over wijnbouw, de aanleg en het beheer van de moestuin, de kruidentuin en de bijen. Daarnaast kunnen de bezoekers de bouwplannen inzien.

Voor de muzikale omlijsting zorgen de koorgroepen Vocetta en Aurora, de Oosterhoutse Nachtegale, het Oosterhoutse Kamerkoor. Jan Willems, onder meer hoofdorganist van de orgels van de Sint-Jansbasiliek en als artistiek adviseur betrokken bij de orgelserie die de Stichting Ludens hier jaarlijks organiseert, bespeelt het orgel in de kerk van de priorij.

Uiteraard is er een goed glas wijn en bakt de Kookclub Les Copains Culinaire pannenkoeken. Assistentie bij alle drukte verlenen vrijwilligers, de medewerkers van Amarant en !Go voor mensenwerk.

**DUS NOTEER:
ZATERDAG 26 SEPTEMBER:
OPEN DAG CATHARINADAL**

AANMELDEN:

WWW.EVENTBRITE.NL/E/TICKETS-OPEN-DAG-SINT-CATHARINADAL-2015-17637567439

De eerste 250 flessen

Uitgeverij en Koninklijke drukkerij Em. de Jong heeft, ter ondersteuning van dit unieke project, de eerste 250 flessen wijn gekocht.

